

Feminitzar les TIC: un engranatge que ha de començar a actuar en la infància

Ximena Duque / @mximenaduque

Amb el repte de generar propostes per potenciar **la inclusió de dones en la creació de tecnologia** a Barcelona, el passat 21 de juliol, a [Ideograma - Fàbrica Lehmann](#), es va reunir un grup de veus diverses i coneixedores d'àmbits relacionats amb l'equitat de gènere, la ciència i la tecnologia.

La idea de la jornada va sorgir després de constatar la baixa participació femenina en els concursos impulsats des d'[apps4citizens](#), organitzadora de la trobada. Ricard Espelt, durant la introducció, va destacar que **només el 10% de les persones inscrites havien estat dones**. Després de la seva intervenció, van seguir les intervencions de Maria de la Fuente, de l'[Observatori IQ](#); d'Aurelio Ruiz, de la Universitat Pompeu Fabra, i de Laia Soldevila, en representació de [CRÍTIC](#).

La primera part de la jornada es va retransmetre per [Facebook Live](#) i es va poder seguir, també, a través de l'etiqueta #FemTic, de la qual es va crear un '[moment](#)' a Twitter.

Setmanes abans de l'activitat, es va dur a terme una sessió d'ideació interna amb els membres de l'equip d'[apps4citizens](#), on, a través d'un exercici de 'design thinking', es van recopilar alguns 'insights' que van donar pas a la construcció de les principals idees i preguntes d'obertura per al debat que es generaria després de les quatre ponències inaugurals. Els resultats apuntaven principalment a **quatre temàtiques generals: estereotips, educació, estructura social i visibilització**, que, durant l'intercanvi d'idees en el transcurs de la jornada, van quedar reafirmats per les persones participants com alguns dels principals factors que han afectat la inclusió de més dones en la creació de tecnologia.

Mirades professionals: quantitatives, qualitatives i familiars

Maria de la Fuente, coordinadora de l'[Observatori IQ](#), va compartir una [mirada quantitativa](#) que partia d'una anàlisi estadística que va atorgar rigor i precisió a les tendències que s'observen actualment a Catalunya, en relació amb la inclusió femenina en determinades tasques. A més de posar l'accent en el fet que **el tercer sector més masculinitzat és el de les TIC**, va destacar que, en aquest àmbit, el 78,6% dels treballadors són homes i, només el 21,4%, dones.

Per la seva banda, la periodista **Laia Soldevila** va fer referència a l'[aspecte qualitatiu](#) de la feminització de les TIC, explicant obertament el treball constant que es realitza des de CRÍTIC per **eliminar la bretxa de gènere en tots els nivells: gerencial, de redacció i d'audiència**. Va explicar els aspectes que van portar l'equip a estudiar el tema i realitzar un diagnòstic basat en una auditoria (que van suspendre) realitzada juntament amb el Màster de Gènere i Comunicació de la UAB. A partir dels resultats negatius obtinguts, van decidir posar-se a treballar per millorar.

Amb una [mirada des del punt de vista humà](#), **Aurelio Ruiz**, del **Departament d'Enginyeries i Tecnologies de la Informació i la Comunicació** de la Universitat Pompeu Fabra, va incloure en la seva presentació alguns exemples, imatges i, fins i tot, experiències personals, per explicar de manera pedagògica què succeeix amb **l'equitat de gènere en l'acadèmia**. Va convidar el públic a pensar sobre qüestions simples i quotidianes, entre les quals, les diferències entre les cartes de recomanació ofertes per part dels ocupadors per a nous treballs dels seus col·laboradors: "En les dels homes es destaca el fet de ser brillant i el lideratge, mentre que en les de les dones es ressalta

que treballen de valent i en equip”.

Un engranatge de formació, estereotips i poder

La conversa viscuda i oberta, on les persones participants van explicar el seu punt de vista sobre la temàtica, donant resposta a la pregunta clau de la trobada —com potenciar la inclusió de dones en la creació de tecnologia a Barcelona?—, així com les seves experiències i reflexions sobre els diferents àmbits que es van tocar en la taula, va donar com a resultat l'establiment d'alguns aspectes que podrien ser tinguts en compte com un primer acostament a les solucions que buscàvem amb el repte que va reunir més de 20 veus expertes.

Prèviament al debat, Maria de la Fuente va fer valdre que existeix un engranatge rellevant que no s'ha d'ignorar i que, des d'apps4citizens, identifiquem com una de les principals qüestions a tenir en compte per aconseguir donar una major cabuda a l'equitat de gènere en la creació de tecnologia. Va destacar, a través d'un gràfic, que **existeix una relació entre la formació de dones i homes, els rols i estereotips i el poder**, que explica afirmant que, efectivament, hi ha més homes capacitats que dones en àmbits tecnològics, però que això, potser, té a veure amb els estereotips socials tan marcats amb els quals vivim i que, en conseqüència, només a través de l'exercici de la democràcia i del poder es poden canviar perquè l'inici d'aquest engranatge pugui variar, i la quantitat de dones capacitades augmenti.

Gràcies a l'intercanvi de diferents percepcions de les persones convidades i a la visió holística d'una temàtica tan rellevant com la igualtat professional entre els homes i les dones, es va establir com una altra de les idees més rellevants (no pas conclusions, perquè tancar aquest tema en una frase seria impossible) que **el paper de la família és vital en la desconstrucció dels estereotips socials negatius per treballar a favor de l'equitat de gènere**, especialment, quan es tracta de tecnologia, ja que és un sector majoritàriament ocupat per homes i en el qual les dones, moltes vegades, no senten que hi ha un espai per al seu acompliment professional. “Ens fa falta creure més en nosaltres mateixes”, va indicar una de les assistents.

Com a tercer element a destacar, es va presentar la necessitat de visibilitzar cada vegada més aquesta problemàtica amb la finalitat **que es desenvolupin més i millors polítiques públiques que resultin efectives per donar-hi solució**, com les que ja s'han creat a la Unió Europea i a l'Organització de les Nacions Unides, i que actualment disposen de campanyes específiques que promouen l'equitat de gènere.

Així, com a resultat de la jornada, es va proposar enfrontar, entre totes les persones assistents, el desafiament de **desenvolupar mentalitats cada vegada més obertes i de generar sinergies duradores entre famílies, universitats i empreses** que permetin treballar amb més èmfasi en la promoció de la igualtat d'oportunitats per a homes i dones tant acadèmicament com professionalment. Una equitat de gènere propagada en totes les instàncies i des de la primera infància.

Ximena Duque forma part de l'equip apps4citizens i ha elaborat l'article amb les aportacions d'Angie Rosero i Romina Tricarico.